

Norges Bank
Postboks 1179 Sentrum
0107 OSLO

Deres ref

Vår ref
16/213 - 12

Dato
29.06.2016

Oppfølging av Stortingets behandling av fondsmeldingen for 2015

Stortinget behandlet fondsmeldingen for 2015 den 3. juni i år, se Meld. St. 23 (2015-2016) og Innst. 326 S (2015-2016).

Innstillingen fra finanskomiteen viser at det er bred politisk oppslutning om strategien som er valgt og måten Statens pensjonsfond utland (SPU) forvaltes på. Komiteen viser til at Norges Banks forvaltning siden 1998 i snitt har bidratt til årlig meravkastning på 0,26 prosentenheter i forhold til referanseindeksen. Komiteen er enig i at brutto meravkastning er et rimelig mål på netto verdiskaping i bankens forvaltning av SPU. Komiteen viser til at fondets forvaltningskostnader målt i kroner har økt over tid og at de målt i kroner er betydelige, og mener derfor det er viktig med løpende vurderinger av hvordan forvaltningen kan gjøres mer kostnadseffektiv. Komiteen har en klar forventning om at stordriftsfordeler som følge av fondets stadig økte verdi og virksomhet vil kunne utnyttes.

Komiteen viser videre til høringen om fondsmeldingen 29. april 2016, der finansministeren tok opp lukkede jurisdiksjoner og enkelte problemstillinger relatert til SPU. Finansministeren pekte på at åpenhet og god rapportering skaper tillit, motvirker hemmelighold og støtter opp under riktig skattlegging, og viste til at dette er problemstillinger som Norges Bank allerede er opptatt av i sitt eierskapsarbeid.

I innstillingen uttrykker komiteen at økte krav til åpenhet og rapportering fra selskapene SPU er investert i om inntektsstrømmer og skatteforhold kan motvirke effekten av hemmeligholdet som lukkede jurisdiksjoner tilbyr. Tydelige forventninger fra finansielle investorer som SPU kan på dette området motvirke bruk av lukkede

jurisdiksjoner til å skjule ulovlige handlinger som blant annet korrupsjon, hvitvasking og skatteunndragelser og slik bidra til mer velfungerende og legitime markeder. Komiteen mener det vil være viktig med mer kunnskap om de forskjellige sider av skattespørsmål i og ved de selskaper Norges Bank investerer i.

På denne bakgrunn vedtok Stortinget følgende:

Stortinget anmoder regjeringen om å be Norges Bank vurdere å utarbeide et forventningsdokument om skatt for selskapene fondet er investert i.

Finansdepartementet ber om at Norges Bank oversender sine vurderinger innen 1. februar 2017.

I høringen 29. april viste finansministeren i tillegg til Norges Bank brev til Finansdepartementet av 25. november i fjor, der det fremkommer at banken vurderer norske i stedet for utenlandske holdingselskaper for investeringene i unotert eiendom. Finanskomiteen mener det er positivt å få belyst fordeler og ulemper ved ulike måter å organisere virksomheten på, herunder skattespørsmål. Komiteen ber om at Norges Banks og Finansdepartementets vurdering av disse spørsmålene omtales i neste års fondsmelding. I tråd med dette ber departementet Norges Bank om å legge fram sine vurderinger innen 15. september i år.

Finanskomiteen er i sin innstilling også opptatt av fondets investeringer i statsobligasjoner:

Komiteen mener det bør vurderes retningslinjer for fondets investeringer i statsobligasjoner som et verktøy for Norges Bank i vurderingen av finansiell risiko. Komiteen anmoder regjeringen om å be Norges Bank gjøre nærmere rede for sitt arbeid med godkjenning av investeringer i statsobligasjoner, herunder vurderinger av landrisiko og oppfølgingen av mandatbestemmelsen om å ta hensyn til statsfinansiell styrke. Som en del av dette bes Norges Bank utdype hvordan det tas hensyn til åpenhet og ansvarlighet i offentlige budsjettprosesser hos utstederlandene og risiko knyttet til illegitim gjeld, herunder hvorvidt rammeverk utviklet i IMF og OECD vil kunne være egnet i den forbindelse. Regjeringen bes om å komme tilbake med sine vurderinger i forbindelse med neste års fondsmelding. Komiteen viser videre til de siste års utvikling av denne type retningslinjer som et resultat av finanskrisen og den påfølgende gjeldskrisen i Europa. Komiteen påpeker samtidig at en ikke ønsker at slike retningslinjer skal føre til at fondet oppfattes som et utenrikspolitisk virkemiddel, og at objektive kriterier derfor legges til grunn.

Det bes om at Norges Bank legger frem sine vurderinger av disse spørsmålene som innspill til departementets vurderinger innen 20. desember i år.

I forbindelse med Stortingets behandling av meldingen ble det vedtatt to andre anmodninger. Den ene anmodningen gjelder nytte og kostnader ved strategiene i Norges Banks forvaltning. Finansdepartementet vil komme tilbake til dette i forbindelse med den neste, regelmessige gjennomgangen av forvaltningen. Departementet legger opp til å påbegynne denne prosessen tidlig neste år med sikte på framleggelse i fondsmeldingen våren 2018. I den andre anmodningen bes regjeringen om å utvide mandatet til Gjedrem-utvalget til også å omfatte en vurdering av alternative styrings- og selskapsmodeller for SPU. Anmodningen følges opp i et eget brev til utvalget.

Den finansielle risikoen ved klimaendringer vil bli et tema i meldingen som legges fram til våren, som varslet i fondsmeldingen for 2014. Videre er det lagt opp til å gjøre rede for erfaringene med de nye kriteriene for klimaferd og kullselskaper i de etisk motiverte retningslinjene.

Finansdepartementet viser for øvrig til komiteens merknader om investeringer i unotert infrastruktur og ny regulering av investeringene i unotert eiendom. Disse to temaene følges opp i egne brev til Norges Bank.

Med hilsen

Espen Erlandsen e.f.
ekspedisjonssjef

Kyrre Stensnes
underdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer